

Innlegg Halvor Hoddevik

Forskere synes å mene at norske kapitalister kan gå på vannet

En besynderlig debatt har utspilt seg i DN den senere tid. Et knippe forskere og professorer synes å mene at norske kapitalister kan gå på vannet. Dette en øvelse som ikke er observert de siste 2000 år.

Halvor Hoddevik

Halvor Hoddevik, arbeidende styreleder i Rann as

● Statsråd Nikolai Astrup kom i skade for å påpeke at inntekter opptjent i selskaper en person har eierandeler i, ikke er å anse som personlige inntekter før pengene er utbetalt og utbytteskatt er betalt.

Teoretikerne hevder i belærende ordelag at statsråden tar feil. De vil gjerne anse selskapsinntekten som personlig inntekt, men vil se bort fra skatten eier må betale for å få tilgang på pengene.

Gefundenes fressen for ulikhetsdebattanter.

Det er tre måter eier kan få tilgang til opptjente verdier på i selskaper han eier. Utbytte kan tas ut, aksjene kan selges eller eier kan låne med sikkerhet i selskapets egenkapital.

I de to første tilfellene er det ingen tvil om at betydelig skatt påløper.

Det siste fikenbladet teoretikerne holder frem for å hevde at eier kan disponere ennå ikke utbyttebeskattede opptjente selskapsinntekter, er som følger: På magisk vis skal eier kunne skape verdier ved å ikke ta ut pengene fra selskapet, annet enn for å betjene rente på et lån som skal finansiere privat konsum.

I DN 18. august hevder Torfinn Harding, Magne Mogstad og Ole-Andreas Elvik Næss at dette er et smutthull i det norske skattesystemet. Artikkelen er i etterfølgende debattinnlegg holdt frem som sannhetsskilde for påstanden om at eier disponerer ubeskattede midler i selskapet.

Dessverre for både teoretikerne og

↑ Det er kun ved lovbrudd personer har ubeskattet tilgang på opptjente selskapsverdier, noe som knapt kan kalles et smutthull, skriver artikkelforfatteren. Foto: Øyvind Elvsborg

norske kapitalister, er påstanden usann.

Verdien for eier av mulige utbyttebetalinger i et selskap, etter betalt utbytteskatt, er

nemlig tilnærmet uavhengig av når utbyttet betales.

Dernest er det slik at verdien av et lån er tilnærmet null på det tidspunkt lånet opp-tas.

I professorkalkulatoren oppstår blant annet store verdier i det øyeblikk man opp-tar et lån, noe som bare er tøv – ren alkymi. Av hensyn til tilgjengelighet skal jeg ikke gå ytterligere i finansfaglig detalj (se eventuelt redegjørelse på rann.no).

Det er kun ved lovbrudd personer har ubeskattet tilgang på opptjente selskapsverdier, noe som knapt kan kalles et smutthull.

Dette rokker også ved beregningen av gjennomsnittlige skattesatser for ulike inntektsgrupper i Norge, slik det fremstilles i en annen ulikhetssannhetsskilde fra 2020, levert av SSB-forskerne Aaberge, Modalsli og Vestad. Betalt skatt divideres med inntekt for ulike inntektsgrupper. Det ser ut som høyinntektsgruppene betaler lite skatt.

Inntektsbegrepet i nevneren er personlig inntekt, tillagt ennå ikke utbyttebeskattede inntekter i selskaper personene har eierandeler i. Men skatten i telleren inkluderer ikke den utbytteskatt som måtte vært betalt for at eier skulle fått tilgang på selskapets inntekter.

Det er som å tro at Jesus gjorde vann til vin.

Norske kapitalister er ikke alkymister, og kan ikke omdanne ubeskattede opptjente inntekter i selskaper de eier, til privat inntekt, uten samtidig å betale skatt – på den ene eller andre eller tredje måten.

Korona, bortekontor og kleskoder

Tore K. Flæte, kontorist, Oslo

● Hvordan vil folk kle seg på jobb etter hjemmekontortilværelsen? Det må aksepteres en viss oppmykning av kleskodene, konkluderer Ragnhild Bø Raugland i Juristforbundet (DN 31. august), som tror flere vil kvie seg for å ta på formelle plagg etter en lang periode alene ved kjøkkenbordet.

Kontorist Frode Bjerkås mener forbundet med dette har resignert (DN 1. september), og oppfordrer kontorister i alle bransjer til heller å stille i «drakt og dress, bluse og skjorte, jakke og gjerne slips».

Kleskoder på arbeidsplassen er et interessant (og underdiskutert) tema, og situasjonen med hjemmekontor burde gi det ekstra aktualitet.

Det er derfor skuffende at Juristforbundet ikke tilfører noe utover det selvsagte – «bedriftens retningslinjer skal følges» – og i tillegg altså ender med en

litt defensiv konklusjon.

Det er rimelig å anta at de som likte å kle seg pent på jobb før pandemien, neppe vil ha noe mindre ønske om å gjøre det nå som de endelig får sjansen igjen. De som eventuelt kvier seg for mer formelle klær nå, kvier seg sannsynligvis også før.

Jeg er ellers enig med Bjerkås i at det behov for en «klesstilvekkelse», og spesielt blant menn. Men er dress og slips det eneste det er plass til i en slik vekkelse? Det er kanskje et større behov for en oppmykning av de litt fastlåste oppfatningene av «formelle» og «uformelle» klær, enn av kleskodene.

Både Raugland og Bjerkås legger til grunn at «formell» er et ideal for klesstil, og at dette – for menn – innebærer dress og nystroket skjorte. Motsatsen, det uformelle antrekket, er joggedress (Bjerkås) og shorts og sandaler (Raugland). Men hva er hensikten med å kle seg formelt?

Et formelt antrekk skal presumptivt inngi respekt og tillit, først og fremst hos klienter og kunder, men også blant kolleger. Men selv om en dress objektivt sett er et formelt plagg, vil ikke en dresskledd person

↑ Det er rimelig å anta at de som likte å kle seg pent på jobb før pandemien, neppe vil ha noe mindre ønske om å gjøre det nå, skriver artikkelforfatteren. Foto: Getty Images/Istockphoto

uten videre signalisere hverken tillit eller respekt hvis dressen ser billig ut, har feil størrelse og fasong.

Det er også fullt mulig å se seriøs – og elegant – ut i et uformelt antrekk, dersom plaggene har smakfulle farger og snitt, selv om antrekket objektivt sett er mindre formelt enn en dress.

Man trenger ikke nødvendigvis å ha nystroket skjorte for å se profesjonell ut, dersom skjorten kombineres med smarte bukser og sko. Et par indigofargede jeans med høyt liv og rette ben kan fremstå mer elegant enn et par altfor lange dressbukser med upussede sko til.

Både formelle og uformelle antrekk kan derfor være både elegante og uelegante, avhengig av kvalitet, snitt og farger på plaggene, og hva de kombineres med. Det er også fullt mulig å se profesjonell og seriøs ut, uten hverken dress, slips eller nystroket skjorte.

En diskusjon om klesstil og kleskoder i en post pandemi-tid, bør derfor fokusere mindre på både dressen og joggedressen, og heller utforske det rommet som finnes imellom.